

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Συντονιστών/στριών Εκπαιδευτικού Έργου Φυσικής Αγωγής

ΠΡΟΣ :

1. Υ.ΠΑΙ.Θ.

Υπουργό, κ. Κεραμέως Ν.

Υφυπουργό, κ. Μακρή Ζ.

Γενική Γραμματέα, κ. Γκίκα Α.

Διευθνή Διεύθυνσης Φυσικής Αγωγής, κ. Κερερέ Δ.

Διευθνήτρια Διεύθυνσης Εξετάσεων και Πιστοποιήσεων, κ. Πάτρου Χ.

(κατά το μέρος που την αφορά, κεφ. 5)

2. Ι.Ε.Π. Σύμβουλο Β' Φυσικής Αγωγής, κ. Γκορτσίλα Ε.

Η παρούσα εισήγηση αποτελεί προϊόν κοινής προσπάθειας και συνεργασίας των Συντονιστών/στριών Εκπαιδευτικού Έργου Φυσικής Αγωγής από είκοσι (20) Περιφερειακά Κέντρα Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (Π.Ε.Κ.Ε.Σ.) της επικράτειας, βάσει της οποίας καταθέτουμε, αφενός τον προβληματισμό μας για μια σειρά θεμάτων που αφορούν την σχολική Φυσική Αγωγή και αφετέρου τις τεκμηριωμένες προτάσεις μας για περαιτέρω επεξεργασία. Σας υποβάλλουμε την εισήγησή μας στο πλαίσιο των καθηκόντων μας (Υ.Α.158733/ΓΔ4 /ΦΕΚ 4299//Β' /2018, άρθ. 3) και παρακαλούμε για τις ενέργειές σας.

Οι Συντονιστές/στριες Εκπαιδευτικού Έργου Φυσικής Αγωγής των Π.Ε.Κ.Ε.Σ.

- Βασιλειάδου Όλγα – Κ. Μακεδονίας
- Ζαμπετάκη Λήδα – Κρήτης
- Καμέας Νικόλαος – Αν. Μακεδονίας – Θράκης
- Κουγιουμτζής Κωνσταντίνος – 1^ο Αττικής
- Λεβεντάκης Χαράλαμπος – Δυτ. Ελλάδος
- Λιούμπη Παρασκευή – 2^ο Αττικής
- Μπισκανάκη Φανή – Ηπείρου
- Παλαμάς Αθανάσιος – Δυτ. Μακεδονίας
- Παπαχρήστου Αικατερίνη – Ν. Αιγαίου
- Παππιάς Παναγιώτης – 6^ο Αττικής
- Ράπτης Γεώργιος – 3^ο Κεν. Μακεδονίας
- Ρήγας Ηλίας – Στ. Ελλάδας
- Σαμουηλίδου Ευδοκία – 4^ο Αττικής
- Σαρηβασιλείου Μπάμπης – 4^ο Κ. Μακεδονίας
- Σίσκος Βασίλειος – 1^ο Κεν. Μακεδονίας
- Στρατάκης Μιχαήλ – 1^ο Β. Αιγαίου
- Τάμπαλης Κωνσταντίνος – 3^ο Αττικής
- Τζανή Ελένη - Πελοποννήσου
- Τζίβα Βασιλική – Ιονίων Νήσων
- Τσόνιας Σταύρος – 5^ο Αττικής

1. Αύξηση διδακτικών ωρών Φυσικής Αγωγής¹

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.)² ο τέταρτος σημαντικότερος παράγοντας κινδύνου παγκοσμίως είναι η σωματική αδράνεια, με περίπου 3,2 εκατομμύρια θανάτους ετησίως. Για τα παιδιά και τους εφήβους ο Π.Ο.Υ. συνιστά φυσική δραστηριότητα καθημερινά τουλάχιστον εξήντα λεπτά μέτριας/υψηλής έντασης, δηλαδή επτά ώρες την εβδομάδα. Επίσης, η διεθνής επιστημονική κοινότητα προτείνει το μάθημα της Φυσικής Αγωγής στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση να διαρκεί (150) εκατόν πενήντα λεπτά την εβδομάδα³. Στη χώρα μας ο εβδομαδιαίος χρόνος για την σχολική Φυσική Αγωγή κυμαίνεται από ογδόντα έως εκατόν είκοσι λεπτά, χρόνος σημαντικά μικρότερος από τους αντίστοιχους άλλων Ευρωπαϊκών χωρών αλλά και από αυτόν που προτείνεται παγκοσμίως.

Επιπλέον, οι πρόσφατες έρευνες για την ελληνική επικράτεια είναι αποκαλυπτικές: Για το 38% των παιδιών η σχολική Φυσική Αγωγή είναι η μόνη τους εβδομαδιαία αθλητική δραστηριότητα, ενώ ο συνιστώμενος χρόνος φυσικής δραστηριότητας, ο οποίος προτείνεται από τον Π.Ο.Υ., καλύπτεται από το 50% των αγοριών και το 35% των κοριτσιών. Το ποσοστό αυτό μειώνεται στο Λύκειο (40% στα αγόρια και 25% στα κορίτσια), αυξάνεται στο Δημοτικό (86% και 68% αντίστοιχα)⁴ ενώ καλύπτεται πλήρως μόνο από τα παιδιά που παρακολουθούν το πρόγραμμα του ολοήμερου σχολείου, δηλαδή μόνο όταν η Φυσική Αγωγή συμπεριλαμβάνεται καθημερινά στο σχολικό πρόγραμμα.

Αξίζει να σημειωθεί, πως η μειωμένη φυσική δραστηριότητα επιφέρει σοβαρές επιπλοκές στη σωματική και ψυχική υγεία (παιδική παχυσαρκία, σακχαρώδης διαβήτης, μειωμένη καρδιοαναπνευστική αντοχή κ.λπ.) και, δυστυχώς τα ελληνόπουλα κατατάσσονται στις πρώτες θέσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το πρόβλημα παίρνει ανησυχητικές διαστάσεις κατά την διάρκεια του δωδεκάμηνου εγκλεισμού της κοινωνίας λόγω της πανδημίας. Η επιστημονική κοινότητα υποστήριξε και συνεχίζει να υποστηρίζει με σθένος τη σωματική άσκηση-φυσική δραστηριότητα ως αντίδοτο στην κατάθλιψη και την αναπόφευκτη αύξηση της παχυσαρκίας. Η εν γένει σημαντικότητα της φυσικής δραστηριότητας και η πραγματικά κρίσιμη συμβολή της στη σωματική και ψυχική υγεία των πολιτών, καταδεικνύονται - εκτός των άλλων - και από το γεγονός της

1 .Σχετ. το με αριθμ. πρωτ. 662/6-5-2020 έγγραφό μας (Π.Δ.Ε. Κεντρ. Μακεδονίας/2^ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ.) με θέμα: “Περισσότερη Φυσική Αγωγή στο Σχολείο εγγυάται καλύτερη ποιότητα ζωής και υγεία” προς Υ.ΠΑΙ.Θ. κλπ.

2 .World Health Organization. WHO guidelines on physical activity and sedentary behavior. November 2020. <https://www.who.int/publications/i/item/97892400151282>

3 .European Commission. Public Health. Nutrition and physical activity. February 2021. https://ec.europa.eu/health/nutrition_physical_activity/overview_en3 ; Booth FW, Roberts CK, Laye MJ. Lack of exercise is a major cause of chronic diseases. *Compr Physiol*. 2012; 2(2):1143-211. Review.4 ; Tremblay MS, LeBlanc AG, Kho ME, Saunders TJ, Larouche R, Colley RC, et al. Systematic review of sedentary behaviour and health indicators in school-aged children and youth. *Int J Behav Nutr Phys Act*. 2011;8:98. Review.5 ; Boreham C, Riddoch C. The physical activity, fitness and health of children. *J Sports Sci*. 2001;19(12):915-29.

4 Παπαϊωάννου Α., (2020) http://psych.pe.uth.gr/images/PDF_Journal_Articles/Staseis_Antilipseis_Symperifores.pdf

συμπερίληψής της, ανάμεσα στις ελάχιστες επιτρεπόμενες δυνατότητες καθημερινής μετακίνησης, σε περίοδο σχετικής απαγόρευσης λόγω της πανδημίας.

Η επιστημονική απαίτηση για “δια βίου άσκηση για υγεία και ποιότητα ζωής” η οποία βρίσκει εφαρμογή στα σύγχρονα προγράμματα Φυσικής Αγωγής στις περισσότερες χώρες του κόσμου αλλά και στη χώρα μας⁵, είναι ο αποτελεσματικότερος τρόπος για μια πολιτεία να εκπαιδεύσει φυσικά δραστήρια άτομα, που θα “απολαμβάνουν” επί μακρόν υγεία και καλύτερη ποιότητα ζωής. Η καθημερινή συμμετοχή των μαθητών/-τριών σε ποιοτικά μαθήματα Φυσικής Αγωγής⁶ συμβάλλει στη βελτίωση των κινητικών δεξιοτήτων, στην καταπολέμηση της παχυσαρκίας, στην ανάπτυξη κοινωνικο-συναισθηματικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων, έχει θετική επίδραση στις γνωστικές επιδόσεις, υποστηρίζει την αποδοχή μεταξύ των μαθητών/-τριών και βελτιώνει την συμπεριφορά και την αυτοεκτίμηση.

Προτάσεις

Για όλους τους παραπάνω λόγους, θεωρείται αναγκαία η μελέτη και η άμεση τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου της παρεχόμενης σχολικής Φυσικής Αγωγής στην Πρωτοβάθμια και στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Ως εκ τούτου, κρίνονται σκόπιμα και προτείνονται τα εξής:

1. Αύξηση των ωρών του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής σε τουλάχιστον τρεις ώρες την εβδομάδα, για όλες τις τάξεις Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου.
2. Διδασκαλία του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής αποκλειστικά από Εκπαιδευτικούς κλάδου ΠΕ11, Φυσικής Αγωγής.
3. Συμπερίληψη του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής, βάσει της πολυεπίπεδης παιδαγωγικής του διάστασης και καταλληλότητας στο σχεδιασμό των νέων δραστηριοτήτων, όπως τα «Εργαστήρια Δεξιοτήτων» τα οποία εφαρμόζονται πιλοτικά στο Νηπιαγωγείο, το Δημοτικό και στην Α΄ Γυμνασίου.
4. Τοποθέτηση εκπαιδευτικών Ειδικής/Προσαρμοσμένης Φυσικής Αγωγής στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, ως παράλληλη στήριξη στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής (μέχρι σήμερα γίνεται από ΠΕ70 ειδικής αγωγής) για μαθητές/-τριες με αναπηρία.
5. Υλοποίηση ειδικών προγραμμάτων αθλητισμού, όπως αυτά περιγράφονται παρακάτω (Ομιλοι Αθλητισμού).

5 .Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (Α.Π.Σ.) Φυσικής Αγωγής Λυκείου (ΦΕΚ Β197/2015), Νηπιαγωγείου (2014) και συμπληρωματικά Α.Π.Σ. Δημοτικού και Γυμνασίου (2011)

6 <https://ijbnpa.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12966-019-0897-z>

2. Όμιλοι Σχολικού Αθλητισμού⁷

Σε σχέση με τα προαναφερθέντα, τα ερευνητικά δεδομένα δείχνουν ότι το 38% των παιδιών δε συμμετέχει καθόλου σε εξωσχολικές αθλητικές δραστηριότητες, ενώ μόνο το 45% των μαθητών/-τριών αφιερώνει έστω και λίγο χρόνο καθημερινά για φυσική δραστηριότητα εκτός σπιτιού και αυτό οφείλεται σε κοινωνικό -οικονομικούς λόγους. Τα σχολεία της γειτονιάς μπορούν να δώσουν διέξοδο στο πρόβλημα, χάρη στους αθλητικούς χώρους που διαθέτουν. Όμως, αν και ο Ν.1566/85, προέβλεπε στο άρθρο 47 την δημιουργία μαθητικών ομίλων αθλημάτων (Μ.Ο.Α.), μέχρι σήμερα και παρά τις κατά καιρούς παρεμβάσεις, δεν έχουν ακόμα τεθεί σε εφαρμογή οι σχετικές διατάξεις.

Με τον Ν. 3966/2011, θεσμοθετήθηκε και εφαρμόστηκε ο θεσμός των ομίλων αριστείας στο πλαίσιο λειτουργίας των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα και τομείς, μεταξύ των οποίων και ο αθλητισμός⁸. Η πειραματική τους εφαρμογή (υποχρεωτική για το σχολείο και προαιρετική για τους/τις μαθητές/-τριες), έπειτα από δέκα χρόνια, έχει δείξει αποδοχή του θεσμού και ανάλογη συμμετοχή. Οι εν λόγω όμιλοι λειτουργούν από έναν ή δύο εκπαιδευτικούς του σχολείου, ένα ή δύο δίωρα την εβδομάδα, εκτός του ωρολογίου προγράμματος των μαθητών/-τριών και εντός του διδακτικού ωραρίου των εκπαιδευτικών. Στους ομίλους ενός Πειραματικού σχολείου μπορούν να εγγραφούν και μαθητές/-τριες από άλλες δημόσιες σχολικές μονάδες συγκεκριμένης γεωγραφικής περιοχής. Επίσης, αν σε Πειραματικό σχολείο δεν λειτουργούν όμιλοι για τον γνωστικό τομέα για τον οποίο ενδιαφέρονται οι μαθητές/-τριες, μπορούν να εγγραφούν σε ομίλους γειτονικού Πειραματικού σχολείου. Ο κανονισμός λειτουργίας τους⁹ ρυθμίζει τα σχετικά θέματα οργάνωσης και λειτουργίας αναλυτικότερα.

Πρόταση

Η δημιουργία Ομίλων Σχολικού Αθλητισμού, κατά τα πρότυπα των ομίλων αριστείας στα Πρότυπα και Πειραματικά Σχολεία, διαμορφώνει το πλαίσιο μιας οργανωμένης μορφής άθλησης και λειτουργεί ενισχυτικά στην κάλυψη της ανάγκης για περισσότερο χρόνο φυσικής δραστηριότητας/άθλησης των παιδιών της σχολικής ηλικίας. Οι Όμιλοι Σχολικού Αθλητισμού συμβάλλουν όχι μόνο στην αύξηση της φυσικής δραστηριότητας του παιδιού αλλά και στην κοινωνικοποίησή του, καθώς και στην καλλιέργεια στάσεων και συμπεριφορών που προάγουν τη δια βίου άσκηση για υγεία και ποιότητα ζωής. Ακόμη, μπορούν να ενδυναμώσουν τις σχέσεις μεταξύ των παιδιών, να λειτουργήσουν ως μοχλοί ανάπτυξης κοινωνικών σχέσεων ανάμεσα στις

7 .Αποτελεί συνέχεια της με αριθμ. 6803/7-5-2020 έγγραφης πρότασής μας, με θέμα: “Περισσότερη Φυσική Αγωγή στο σχολείο...υγεία”, προς Υ.ΠΑΙ.Θ. , Ι.Ε.Π.

8 .Ν. 3966/2011, άρθ.45 και αργότερα ο Ν. 4610/2019, άρθ. 83-85

9 .Γ1/146715/09-10-2013/ΔΕΠΠΣ

οικογένειές τους, να προάγουν την ισότιμη συμμετοχή, τη φιλία, την ευγενή άμιλλα, την υγεία και να βελτιώσουν τη διάθεση, την αυτοπεποίθηση και την αυτοεικόνα τους.

Βεβαίως, η γενίκευση της λειτουργίας ομίλων με αθλητικό περιεχόμενο σε όλη την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση είναι ένα προκλητικό εγχείρημα για μια σειρά από λόγους που οφείλονται κυρίως στις δυσκολίες που προκύπτουν σε περιπτώσεις εφαρμογής καινοτόμων πρακτικών. Η θεσμοθέτηση Ομίλων Σχολικού Αθλητισμού προϋποθέτει κεντρικά μια παιδαγωγικού χαρακτήρα προσέγγιση, με βασικό άξονα την πρόληψη σε θέματα υγείας για ποιότητα ζωής. Βέβαια, σε κάθε περίπτωση, οι ανάγκες του μαθητικού πληθυσμού, αλλά και ευρύτερα της κοινωνίας, είναι αυτές που καθορίζουν τις προτεραιότητες και διαμορφώνουν την τελική πρόταση. Οι απαντήσεις σε μια σειρά από ερωτήματα, όπως για παράδειγμα ο σκοπός της λειτουργίας των Ομίλων, το περιεχόμενο, η υποχρεωτικότητα ή μη της συμμετοχής των μαθητών/-τριών, η διαδικασία έγκρισης, η εποπτεία και η αξιολόγηση των δράσεων, θα θέσουν τις βάσεις για την επιτυχία των Ομίλων Σχολικού Αθλητισμού.

3. Αθλητικό υλικό στις σχολικές μονάδες

Ένα σχολείο ανάλογα με τις ιδιαιτερότητές του χρειάζεται, εκτός από τις μπάλες, πλείστα άλλα όργανα και κατάλληλο εξοπλισμό που να ανταποκρίνεται στις τοπικές συνθήκες, να είναι συμβατός με την ηλικία των μαθητών/-τριών και να μπορεί να διατηρηθεί για μεγάλα χρονικά διαστήματα. Όπως έχει αποδειχθεί συχνά στην πράξη, η διενέργεια μειοδοτικών διαγωνισμών για την προμήθεια αθλητικού υλικού των σχολείων έχει ως αποτέλεσμα την προμήθεια κάκιστου ποιοτικού υλικού, το οποίο και δεν επιτελεί το σκοπό του (π.χ. μπάλες βόλεϊ τόσο σκληρές που δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν) και καταστρέφεται σε σύντομο χρονικό διάστημα. Επιπλέον, η διαχείριση μεγάλων ποσοτήτων (π.χ. χιλιάδες μπάλες) είναι δύσκολη και τα έξοδα μεταφοράς ανά την Ελλάδα είναι μεγάλα.

Προτάσεις

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για τον εξορθολογισμό της προμήθειας του αθλητικού υλικού, προτείνεται μια εφικτή και εύκολα υλοποιήσιμη λύση, αντίστοιχη με εκείνη που εφαρμόζεται στην περίπτωση (προμήθειας και εξόφλησης) των ξενόγλωσσων βιβλίων. Έτσι, με έναν καλό προγραμματισμό και με προσεκτική χρήση και συντήρηση, το ποιοτικό αθλητικό υλικό, αφενός θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες του σχολείου και των μαθητών/-τριών και αφετέρου θα είναι αξιοποιήσιμο για πολλά χρόνια. Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται:

- Να οριστεί κατ' αρχήν ένα συγκεκριμένο μικρό ποσό που θα δίνεται σταθερά κάθε χρόνο, σε κάθε σχολική μονάδα (π.χ. 50€/έτος) ανεξάρτητα από τον αριθμό των μαθητών/-τριών

που φοιτούν στο σχολείο, δηλαδή οι 7.500 περίπου σχολικές μονάδες θα λαμβάνουν ετησίως 375.000€. Επιπλέον του ποσού αυτού, λόγω της διαφοράς δυναμικότητας των σχολικών μονάδων, μπορεί να δίνεται και ένα ποσό ανά συγκεκριμένο αριθμό μαθητών/-τριών ή ανά μαθητή (π.χ. είκοσι πέντε ευρώ ανά πενήντα μαθητές/-τριες ή μισό ευρώ ανά μαθητή/-τρια). Με τον τρόπο αυτό το ετήσιο κόστος για αθλητικό υλικό υπολογίζεται συνολικά στο 1.075.000 για όλη την επικράτεια.

- Η διαχείριση των χρημάτων να γίνεται σε κάθε σχολείο, από τριμελή επιτροπή, την οποία θα αποτελούν, ο/η Διευθυντής/-ντρια και δύο εκπαιδευτικοί Φυσικής Αγωγής (του σχολείου), κατά τρόπο ανάλογο δηλαδή με την πρακτική που εφαρμόζεται για την προμήθεια των ξενόγλωσσων βιβλίων. Σε περίπτωση που στο σχολείο υπηρετεί μόνο ένας/μία εκπαιδευτικός Φυσικής Αγωγής, η τριμελής επιτροπή μπορεί να απαρτίζεται (πέραν του Διευθυντή και του ενός/μίας εκπαιδευτικού Φυσικής Αγωγής) και από έναν άλλο/η εκπαιδευτικό (διαφορετικής ειδικότητας). Στο πλαίσιο λειτουργίας της εν λόγω επιτροπής, οι εκπαιδευτικοί Φυσικής Αγωγής, ως οι καθ' ύλην αρμόδιοι, θα είναι αυτοί που θα εισηγούνται σχετικά με το αθλητικό υλικό και εξοπλισμό, σύμφωνα πάντα με τις ανάγκες των μαθητών/-τριών. Τέλος, η επιτροπή θα έχει τη δυνατότητα να διαθέσει το χρηματικό ποσό κατά την κρίση της, επιλέγοντας ελεύθερα τον προμηθευτή, ώστε να επιτευχθεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα προς όφελος των μαθητών/-τριών και του σχολείου.

4. Σχολικοί Αγώνες – Αθλητικές δραστηριότητες

Οι σχολικές αθλητικές δραστηριότητες αποτελούν μέσο εξάσκησης και πρακτικής εφαρμογής των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που αποκτούν οι μαθητές/-τριες, κυρίως μέσα από το μάθημα της Φυσικής Αγωγής. Οι αγώνες «ΑΘΛΟΠαιδείας» συνδέουν τη Φυσική Αγωγή με τον σχολικό αθλητισμό, δημιουργώντας ένα συνεκτικό σύστημα αγωγής που προάγει την ποιότητα ζωής των νέων πολιτών. Τα σχολικά πρωταθλήματα τόσο στο εσωτερικό (πανελλήνιο πρωτάθλημα) όσο και διεθνώς (ISF), εξυπηρετούν εκπαιδευτικούς και κοινωνικούς σκοπούς¹⁰. Με έναν προϋπολογισμό που συχνά ξεπερνά το 1,2 εκατομμύρια ευρώ ετησίως, αποτελούν μια πολυέξοδη, τεράστια και πολύμορφη προσπάθεια που διαρκεί όλο το διδακτικό έτος. Τα τελευταία χρόνια παρατηρούμε σε ακαδημαϊκό επίπεδο μια αυξανόμενη συζήτηση για το τελικό πρόσημο αυτής της προσπάθειας σε σχέση με τον αριθμό των ωφελούμενων μαθητών/-τριών, όμως δεν υπάρχουν ακόμα επαρκή στοιχεία για ένα ασφαλές συμπέρασμα.

10 . Υ.Α. 190677/Δ5/2016/ΦΕΚ 3754/Β/21-11-2016

Κατά τη διάρκεια των προηγούμενων ετών, έχουν επισημανθεί μια σειρά προβλημάτων και πρακτικών ζητημάτων, που δυσχεραίνουν τον προγραμματισμό, την οργάνωση και την υλοποίηση των Σχολικών Αθλητικών Δραστηριοτήτων. Συγκεκριμένα:

- Η συγκρότηση της Κεντρικής Οργανωτικής Επιτροπής Σχολικών Αγώνων και Δραστηριοτήτων (Κ.Ο.Ε.Σ.Α.Δ.) δεν πραγματοποιείται σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο κάθε Σεπτέμβριο¹¹, με συνέπεια να καθυστερεί αναλόγως και η προκήρυξη των σχολικών αγώνων.
- Η μεταφορά των πιστώσεων από την Κεντρική Υπηρεσία στις Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης (Π.Δ.Ε) γίνεται με σημαντική χρονική καθυστέρηση. Το παραπάνω γεγονός έχει ως αποτέλεσμα την ασφυκτική μείωση των χρονικών ορίων οργάνωσης και διεξαγωγής των σχολικών αγώνων από τις Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, αφού, σύμφωνα με το άρθρο 2α του Π.Δ. 80/2016, «για την εκτέλεση οποιασδήποτε δαπάνης πρέπει να προηγείται η έκδοση της σχετικής απόφασης ανάληψης υποχρέωσης με την οποία δεσμεύεται η αναγκαία πίστωση και εγκρίνεται η δαπάνη».
- Οι πιστώσεις που διατίθενται στις κατά τόπους Ο.Ε.Σ.Α.Δ., κατευθύνονται κυρίως στην κάλυψη των βασικών εξόδων των Πανελληνίων Αγώνων ΓΕ.Λ. ΚΑΙ ΕΠΑ.Λ. Ελλάδος - Κύπρου. Για τους αγώνες ΑΘΛΟΠαιδείας Γυμνασίων και Δημοτικών Σχολείων διατίθενται ελάχιστα έως καθόλου χρήματα.
- Υπάρχουν περιοχές στην επικράτεια (π.χ. Ηράκλειο) όπου οι ελάχιστοι γιατροί που προσφέρονται αδυνατούν να καλύψουν όλους τους αγώνες λόγω του ανώτατου καθορισμένου ορίου αμοιβής (πλαφόν).
- Παρατηρούνται συχνά και σοβαρά φαινόμενα βίας κατά τη διάρκεια των σχολικών πρωταθλημάτων.

Προτάσεις:

A. Για την αρτιότερη διοργάνωση των αθλητικών δραστηριοτήτων, όπως αυτές έχουν σχεδιαστεί και υλοποιούνται, προτείνεται:

A1. Διοικητικά:

- Η σύσταση της Κ.Ο.Ε.Σ.Α.Δ. και των Ο.Ε.Σ.Α.Δ. να ολοκληρώνεται μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου και να τηρούνται απαρέγκλιτα οι προτεινόμενες περίοδοι και οι διαδικασίες, όπως προβλέπονται στη σχετική νομοθεσία. Δηλαδή:

Α΄ Φάση από 20 Οκτωβρίου έως 20 Δεκεμβρίου,

11 .Υ.Α. 190677/Δ5/2016 ΦΕΚ 3754/Β/21-11-2016

Β΄ Φάση από 20 Ιανουαρίου έως 20 Φεβρουαρίου και

Γ΄ Φάση έως το τέλος του Μαρτίου ή την περίοδο πριν ή μετά το Πάσχα.

- Με την ίδια λογική να προγραμματίζονται και οι αγώνες ΑΘΛΟΠαιδείας Γυμνασίων και Δημοτικών Σχολείων, σε διμηνιαία ή τριμηνιαία βάση.

A2. Οικονομικά:

- Η μεταφορά και η κατανομή των πιστώσεων να γίνεται στο 1^ο δεκαήμερο του Οκτωβρίου, με σαφή διαχωρισμό των πιστώσεων που προβλέπονται για τις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
- Οι χαμηλές αποζημιώσεις όλων των εμπλεκόμενων, ιατρών, διαιτητών, γραμματείας, είναι αποτρεπτικές για τη στελέχωση των αγωνόδικων επιτροπών. Η επανεξέταση του μέτρου του ανώτατου καθορισμένου ορίου αμοιβής (πλαφόν) καθώς και η πρόβλεψη αποζημίωσης των υπεύθυνων γηπέδου, θα λειτουργήσουν ενθαρρυντικά.

A3. Οργανωτικά:

- Πρόβλεψη ωρών για την προετοιμασία των σχολικών ομάδων, π.χ. μια ώρα την εβδομάδα.
- Ορισμός Διαιτητών. Θα πρέπει να δοθεί από τις ομοσπονδίες των ομαδικών αθλημάτων οδηγία στις τοπικές ενώσεις για τη διάθεση επίσημων διαιτητών στα σχολικά πρωταθλήματα. Οι σύνδεσμοι διαιτητών, ιδιαίτερα του Ποδοσφαίρου, δεν συνεργάζονται λόγω μικρής αποζημίωσης.
- Προστασία των σχολικών αγώνων από τους αρμόδιους φορείς και όργανα της Πολιτείας, στο πλαίσιο πάντα συνεργασίας με τις διοργανώτριες αρχές, με σκοπό την αποφυγή επεισοδίων από εξωσχολικούς.

B. Να επανεξεταστεί νέος τρόπος οργάνωσης και διεξαγωγής Σχολικών

Αγώνων Λυκείων:

Θεωρείται αναγκαία η αξιολόγηση μιας σειράς παραμέτρων που σχετίζονται με τους Σχολικούς Αγώνες, ιδιαίτερα τους Πανελλήνιους, κυρίως λόγω των προνομίων που παρέχουν για την εισαγωγή των μαθητών/-τριών σε ΑΕΙ. Ενδεικτικά, είναι σημαντικό να αξιολογηθούν και να επανεξεταστούν με προσοχή τα παρακάτω:

- Η εκπλήρωση του παιδαγωγικού και κοινωνικού τους σκοπού και των στόχων που αναφέρονται με σαφήνεια στο άρθρο 1 της 190677/Δ5/2016 ΦΕΚ 3754/Β/21-11-2016 (εξάλειψη φαινομένων υπέρμετρου ανταγωνισμού ή ανισοτήτων, ευ αγωνίζεσθαι,

καλλιέργεια ηθικών και δημοκρατικών αξιών, εξάσκηση στις δεξιότητες επικοινωνίας, καθορισμός και επίτευξη κοινού ομαδικού στόχου κ.λπ.).

- Η ενίσχυση της προσπάθειας των μαθητών/-τριών για την κατάκτηση του σκοπού της διαβίου άσκησης για υγεία και ποιότητα ζωής, μέσω των σχολικών αγώνων. Επί της ουσίας, η αξιοποίηση των αγώνων προς αυτή την κατεύθυνση (διαβίου άσκηση...).
- Η εφαρμογή των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων που αποκτήθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους και η κατά το δυνατόν ευρύτερη συμμετοχή μαθητών/-τριών στους σχολικούς αγώνες, η οποία (συμμετοχή) θα συνδέεται σαφώς με τη μαθησιακή διαδικασία.
- Η σχέση κόστους-αποτελέσματος, προς όφελος ολόκληρου το μαθητικού πληθυσμού.

5. Επιτροπές Υγειονομικής Εξέτασης και Πρακτικής Δοκιμασίας

A. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

A1. Σύσταση Επιτροπών Υγειονομικής Εξέτασης και Πρακτικής Δοκιμασίας

Επόπτες - Πρόεδροι: Για τις θέσεις των Εποπτών προτείνεται να ορίζεται ένας/μία από τους/τις οικείους/ες Συντονιστές/στριες Εκπαιδευτικού Έργου Φυσικής Αγωγής (Σ.Ε.Ε). Σε περίπτωση κωλύματος να ορίζεται ένας/μία Υπεύθυνος/η Φ.Α.ΣΧ.Α. (Υ.Φ.Α.ΣΧ.Α.) Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Δ.Ε.) της οικείας Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης (Π.Δ.Ε.) και σε περίπτωση κωλύματος να ορίζεται ένας/μία εκπαιδευτικός Φυσικής Αγωγής βαθμού Α' και με σχετική εμπειρία. Για τις θέσεις των Προέδρων προτείνεται να ορίζεται ένας/μία από τους/τις οικείους/ες Σ.Ε.Ε. Φυσικής Αγωγής. Σε περίπτωση κωλύματος να ορίζεται ένας/μία Υπεύθυνος/η Φ.Α.ΣΧ.Α. Δ.Ε. της οικείας Π.Δ.Ε. και σε περίπτωση κωλύματος να ορίζεται ένας/μία εκπαιδευτικός Φυσικής Αγωγής βαθμού Α και με σχετική εμπειρία. Ο ορισμός Επόπτη και Προέδρου να γίνεται από τον Περιφερειακό Διευθυντή.

Μέλη: Στις σχετικές εγκυκλίους, να γίνεται ρητή αναφορά στη δυνατότητα συμμετοχής εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής που υπηρετούν στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Άλλωστε, η ειδικότητα είναι χαρακτηρισμένη «κοινή», προφανώς λόγω της δυνατότητας που υπάρχει για τους/τις εκπαιδευτικούς Φυσικής Αγωγής - βάσει της επάρκειας γνώσεων - για διδασκαλία και στις δύο βαθμίδες. Επίσης, κρίνεται αναγκαία η δημιουργία λίστας με αναπληρωματικά μέλη, τα οποία θα κληθούν να στελεχώσουν τις Επιτροπές σε περιπτώσεις κωλύματος (ασθένεια, κ.ά.) των τακτικών μελών.

Προτείνεται να διερευνηθεί η δυνατότητα αύξησης των υπαρχόντων επιτροπών ώστε να διευκολυνθούν οι υποψήφιοι της νησιωτικής Ελλάδας. Για παράδειγμα, στη Χίο που διαθέτει τις κατάλληλες αθλητικές εγκαταστάσεις και κολυμβητήριο θα μπορούσε να δημιουργηθεί εξεταστικό κέντρο και να αφορά τους υποψηφίους των νομών Λέσβου, Χίου και Σάμου.

A2. Υλικό - Εξοπλισμός

Όργανα διεξαγωγής πρακτικών δοκιμασιών: Για την απρόσκοπτη διεξαγωγή των δοκιμασιών, η Πολιτεία οφείλει να εξασφαλίσει τα απαραίτητα. Αναφέρεται ενδεικτικά, πως αποστέλλονται φυσίγγια χωρίς το αντίστοιχο «πιστόλι» εκκίνησης. Όργανα και υλικά, όπως σφαίρες, μετροταινίες, χρονόμετρα, μαγνησία, ζυγαριά, βαλβίδες για το άλμα σε μήκος, ταινίες οριοθέτησης κ.λπ. πρέπει να είναι πιστοποιημένα και να διατίθενται στις επιτροπές, ώστε για λόγους ισονομίας να υπάρχουν παντού τα ίδια υλικά.

Φαρμακευτικό υλικό: Για την απρόσκοπτη διεξαγωγή των εξετάσεων και την αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών υγείας/τραυματισμών θεωρείται απαραίτητη η ύπαρξη συγκεκριμένης λίστας φαρμακευτικού υλικού που θα προτείνεται και θα παρέχεται/διασφαλίζεται για όλες τις επιτροπές από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Κρίνεται απαραίτητη, για παράδειγμα, η ύπαρξη ενέσεων αδρεναλίνης και κορτιζόνης για έκτακτα και ακραία περιστατικά υγείας (όπως αναπνευστικό σοκ, κ.ά.).

B. ΑΘΛΗΜΑΤΑ-ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΕΣ-ΙΣΟΝΟΜΙΑ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ

B1. Δρομικά αγωνίσματα

Τα δρομικά αγωνίσματα των διακοσίων (200) και τετρακοσίων (400) μέτρων διαφέρουν ως προς τις φυσιολογικές απαιτήσεις και τις βιολογικές προσαρμογές των ασκούμενων. Έτσι, απαιτείται από τα αγόρια μεγαλύτερος προπονητικός χρόνος και αυξημένου βαθμού δυσκολίας προετοιμασία. Η μεγάλη ανισότητα μεταξύ αγοριών και κοριτσιών, λόγω της διαφοροποίησης του δρομικού αγωνίσματος, καταδεικνύεται μέσα από τα στατιστικά στοιχεία που αφορούν τη βαθμολογία των δύο τελευταίων ετών, όπως παρουσιάζονται σε επιτροπή της Θεσσαλονίκης. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι κατά τα δύο σχολικά έτη 2018-2019 και 2019-2020 ο μέσος όρος βαθμολογίας των αγοριών στα τετρακόσια (400) μέτρα ήταν ΜΗΔΕΝ (0) ενώ ο αντίστοιχος των κοριτσιών στα διακόσια (200) μέτρα ήταν ΟΚΤΩ (8). Για την άρση αυτής της ανισότητας που προσκρούει και στο συνταγματικό δικαίωμα της ισότιμης πρόσβασης, προτείνεται, αγόρια και κορίτσια να λαμβάνουν μέρος στο αγώνισμα των διακοσίων (200) μέτρων με την ανάλογη προσαρμογή στις επιδόσεις, όπως ισχύει και στο μήκος και στη σφαιροβολία.

B2. Χρονομέτρηση δρόμων

Για τη χρονομέτρηση των διακοσίων (200) μέτρων για τα κορίτσια και των τετρακοσίων 400 μέτρων για τα αγόρια προτείνεται η χρήση δύο (2) χρονομετρών ανά μαθητή, ώστε να βγαίνει ο μέσος όρος από τα δύο χρονόμετρα, όπως αντίστοιχα ισχύει στις πανελλήνιες εξετάσεις με τη βαθμολόγηση κάθε γραπτού από δύο βαθμολογητές.

B3. Σφαιροβολία

Παρατηρείται ότι, όλο και λιγότεροι υποψήφιοι επιλέγουν τη σφαιροβολία στις πρακτικές δοκιμασίες. Πιθανόν, αυτό να οφείλεται στα ψηλά όρια της βαθμολογίας, τα οποία δεν ανταποκρίνονται στις δυνατότητες του μέσου όρου των εξεταζόμενων. Για τον λόγο αυτό, προτείνεται η τροποποίηση της βαθμολογίας του αγωνίσματος, θέτοντας ευνοϊκότερα όρια για τους υποψήφιους.

Γ. ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

Γ1. Ενισχυτική διδασκαλία – προετοιμασία υποψηφίων

Προτείνεται, η Φυσική Αγωγή να συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα Ενισχυτικής Διδασκαλίας Ειδικών Μαθημάτων για το σχολικό έτος 2020-21, όπως αυτό ρυθμίζεται με την πρόσφατη Υπουργική Απόφαση¹² για την οργάνωση και λειτουργία σχολικών κέντρων αντισταθμιστικής εκπαίδευσης. Η συμπερίληψη της Φυσικής Αγωγής στο πρόγραμμα Ενισχυτικής Διδασκαλίας Ειδικών Μαθημάτων, θα βοηθούσε σημαντικά, τόσο για τους ίδιους τους/τις υποψήφιους/ες μαθητές/-τριες που θα συμμετέχουν στις πρακτικές δοκιμασίες για την εισαγωγή τους στις Σχολές Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού και στις Στρατιωτικές Σχολές (αρτιότερη προετοιμασία), όσο και για τις οικογένειές τους, καθώς η προετοιμασία των μαθητών/-τριών για αυτές τις δοκιμασίες, είναι μια πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση. Επισημαίνεται πως η υλοποίηση της «ενισχυτικής διδασκαλίας» μπορεί να διεξαχθεί σε δημόσιους κατάλληλους αθλητικούς χώρους (σχολεία, αθλητικά κέντρα, στάδια, κολυμβητήρια κ.λπ.).

Γ2. Κατάθεση δικαιολογητικών

Για τη γενικότερη διευκόλυνση της διαδικασίας, αλλά κυρίως για τις ιδιαίτερες συνθήκες λόγω της πανδημίας, προτείνεται να διερευνηθεί η δυνατότητα της ηλεκτρονικής κατάθεσης των

12 .Υ.Α. 3752/ΓΔ4 (ΦΕΚ68/14-1-2021), “Οργάνωση και λειτουργία σχολικών κέντρων αντισταθμιστικής εκπαίδευσης ως προς την Ενισχυτική Διδασκαλία Ειδικών Μαθημάτων για το σχολικό έτος 2020-2021”

δικαιολογητικών των υποψηφίων και οι υποψήφιοι με την καταχώρησή τους στο σύστημα να παίρνουν αριθμό πρωτοκόλλου/υποψηφίου.

Όπως ισχύει σε όλα τα ειδικά μαθήματα, έτσι και στις πρακτικές δοκιμασίες να ορίζεται σε ποια συγκεκριμένη επιτροπή ο/η κάθε μαθητής/-τρια θα λαμβάνει μέρος. Κατ' εξαίρεσιν ο/η μαθητής/τρια θα μπορεί να αιτηθεί, να συμμετάσχει σε άλλη επιτροπή από αυτή στην οποία ορίστηκε αρχικά, μόνο για συγκεκριμένους λόγους που θα αποδεικνύονται με την προσκόμιση ανάλογων δικαιολογητικών (π.χ. υποψήφιος από νησί και αδελφός φοιτητής σε άλλη πόλη, στρατιωτικές σχολές κ.ά.).

Γ3. Ανάρτηση αποτελεσμάτων

Προτείνεται η προσαρμογή των πινακίων (π.χ. οριζόντια διάταξη) ώστε να υπάρχει περισσότερος ωφέλιμος χώρος για την αναγραφή των στοιχείων του κάθε υποψήφιου. Επίσης, χρήσιμο θα ήταν να προστεθεί στήλη για την αναγραφή των κωδικών των υποψηφίων, καθώς και να ενσωματωθεί στις οδηγίες η εφαρμογή του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (G.D.P.R.). Σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία δεν επιτρέπεται η δημόσια έκθεση των αποτελεσμάτων με τα ονοματεπώνυμα των μαθητών. Μπορεί αυτό να γίνεται με τον κωδικό των υποψηφίων, όπως αναφέρεται παραπάνω. Ακόμη, ο τρόπος καταχώρησης στον ΕΠΑΦΟ χρειάζεται αναβάθμιση.

6. Η Κολύμβηση στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής

Η διδασκαλία του αντικείμενου της κολύμβησης τα τελευταία χρόνια, παρά τις δυσκολίες εφαρμογής, αποδεδειγμένα συμβάλλει μαζί με τα άλλα διδακτικά αντικείμενα, στην εκπλήρωση των στόχων του αναλυτικού προγράμματος Φυσικής Αγωγής. Ο θεσμός του Συντονιστή στα κολυμβητήρια και η πραγματοποίησή του μαθήματος από αναπληρωτές ή/και ωρομίσθιους εκπαιδευτικούς Φυσικής Αγωγής, όπως αυτά ρυθμίστηκαν πρόσφατα¹³, αποτελούν μια καλή αρχή και δείχνουν ότι το συγκεκριμένο αντικείμενο αξιολογείται ως αναγκαίο και σκόπιμο να διατηρηθεί στο αναλυτικό πρόγραμμα των σχολικών μονάδων και να επεκταθεί. Βεβαίως χρειάζεται να γίνουν και άλλα προς την κατεύθυνση αυτή. Εντοπίζουμε δυσκολίες κατ' αρχήν στην καθυστέρηση της τοποθέτησης Συντονιστή Κολύμβησης σε Διευθύνσεις που δεν υποβλήθηκαν αιτήσεις, η οποία δημιουργεί μια αλυσιδωτή σειρά προβλημάτων με κυριότερα:

- α) την καθυστέρηση έναρξης της διδασκαλίας του αντικείμενου, που για ορισμένα σχολεία σημαίνει ότι χάνουν όλο το πρώτο τρίμηνο

13 . Ν 4763/2020 ΦΕΚ 254/Α' / 21-12-2020, άρθρ.111

β) την σοβαρή δυσκολία τροποποίησης του ωρολογίου προγράμματος κατά τη διάρκεια του τριμήνου (κυρίως λόγω του γεγονότος ότι υπάρχουν πολλοί εκπαιδευτικοί που μετακινούνται σε πολλά σχολεία), με αποτέλεσμα τα σχολεία να αποθαρρύνονται

γ) την πρόσθετη δημιουργία οικονομικού ζητήματος, όταν δεν μεταφέρονται οι πιστώσεις των σχολείων που είχαν δηλώσει συμμετοχή το πρώτο τρίμηνο αλλά λόγω μη τοποθέτησης Συντονιστή, το μάθημα δεν πραγματοποιήθηκε

Ένα άλλο πρόβλημα, είναι η άρνηση ορισμένων γονέων για μετακίνηση των παιδιών τους από και προς το κολυμβητήριο, παρά την υποχρεωτικότητα συμμετοχής στο μάθημα. Τέτοια διαρροή μειώνει τον απαραίτητο αριθμό των μαθητών για μετακίνηση, με συνέπεια το σχολείο να μην μπορεί να συμμετέχει στην κολύμβηση. Ακόμα ένα σημαντικό πρόβλημα είναι ο περιορισμένος αριθμός διαθέσιμων κολυμβητηρίων. Τέλος, παρατηρήθηκε ότι, σε πολλές περιπτώσεις δεν επαρκεί ο χρόνος εντός του διδακτικού 2ωρου για την υλοποίηση του μαθήματος αφού η μετακίνηση εντός της χιλιομετρικής απόστασης των 25 χιλιομέτρων περιορίζει πολύ τον διαθέσιμο χρόνο.

Προτάσεις

- Κρίνεται απαραίτητο, όπου υπάρχουν και Υ.Φ.Α.ΣΧ.Α. και Συντονιστές Κολύμβησης να γίνει σαφής περιγραφή των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων καθενός ώστε να μην υπάρχει αλληλοεπικάλυψη. Να σημειωθεί ότι η ύπαρξη και των δύο είναι απαραίτητη αφού αν ο Υ.Φ.Α.ΣΧ.Α. είναι μόνος του, τεχνικά δεν μπορεί να παρίσταται καθημερινά στο κολυμβητήριο αφού έχει και άλλες αρμοδιότητες (εργασίες γραφείου, προκήρυξη και διεξαγωγή αγώνων, δράσεων, πρωταθλημάτων, έλεγχο γυμναστηρίων, υλικό κ.λπ.). Αν πάλι υπάρχουν στην ίδια Δ/ση περισσότερα από ένα κολυμβητήρια να ορίζεται και δεύτερος Συντονιστής Κολύμβησης, ακόμα και αν υπάρχει Υ.Φ.Α.ΣΧ.Α..
- Όλες οι απαραίτητες ενέργειες να έχουν υλοποιηθεί εγκαίρως με την έναρξη του διδακτικού έτους ώστε η διδασκαλία της κολύμβησης να ξεκινά κανονικά από την αρχή του πρώτου τριμήνου. Αυτό θα είχε σαν αποτέλεσμα την καλύτερη κατανομή των τμημάτων ενώ πιθανόν θα χρειαζόταν μικρότερος αριθμός απασχολουμένων.
- Ο οικείος Υπεύθυνος Φ.Α.ΣΧ.Α. ή ο Συντονιστής Κολύμβησης (αν δεν υπάρχει Υ.Φ.Α.ΣΧ.Α.) με τη λήξη της σχολικής χρονιάς να έχει ολοκληρώσει τον προγραμματισμό της επόμενης ώστε έγκαιρα να ενημερώνονται οι Δ/νσεις των σχολικών μονάδων και να μπορεί να γίνεται η σύνταξη του ωρολογίου προγράμματος. Αυτό θα διευκολύνει την λειτουργία του σχολείου αφού η ένταξη του μαθήματος της κολύμβησης προϋποθέτει σύμπτυξη διδακτικών ωρών. Θα διευκολύνει επίσης τη ρύθμιση των δαπανών μετακίνησης των μαθητών από τους εμπλεκόμενους φορείς, χωρίς καθυστερήσεις. Θέματα που μπορούν να ρυθμιστούν από το προηγούμενο έτος είναι ο αριθμός των μαθητών της Γ' ή Δ' τάξης, η

εκτίμηση του επιπέδου κολυμβητικής τους ικανότητας, η υπεύθυνη δήλωση γονέα, ο υπολογισμός των εξόδων μετακίνησης κ.λπ.

- Είναι απαραίτητοι τουλάχιστον δύο εκπαιδευτικοί ανά κολυμβητήριο σε σταθερή βάση.
- Οι αποσπάσεις των μονίμων Εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής που επιθυμούν να απασχοληθούν στο αντικείμενο της κολύμβησης, να υλοποιούνται από το καλοκαίρι όπως γίνονται όλες οι άλλες αποσπάσεις. Οι αναπληρωτές και οι ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί Φυσικής Αγωγής να προσλαμβάνονται με την έναρξη του σχολικού έτους ή πριν από αυτή, ώστε να είναι διαθέσιμοι για όλα τα τρίμηνα.
- Ρύθμιση είτε της άρνησης των γονέων για την μετακίνηση από και προς το κολυμβητήριο εφόσον η Κολύμβηση αποτελεί μέρος της διδακτέας ύλης είτε της δυνατότητας κάθε σχολείου να συμμετέχει ανεξάρτητα από τον αριθμό των μαθητών ή σε συνεργασία με όμορη σχολική μονάδα.
- Η συνεργασία των εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής της σχολικής μονάδας με τους εκπαιδευτικούς που υλοποιούν το μάθημα στο κολυμβητήριο θεωρείται απαραίτητη καθόλη τη διαδικασία της προετοιμασίας, της υλοποίησης και του απολογισμού.
- Προτείνεται η επέκταση του μαθήματος στα Ειδικά σχολεία από εκπαιδευτικούς Φυσικής Αγωγής με σχετική ειδικότητα και σε κατάλληλα διαμορφωμένα κολυμβητήρια.
- Άρση των περιορισμών και επέκταση της διδασκαλίας του αντικειμένου, σε όλες τις Δ' τάξεις αλλά και στις άλλες τάξεις του Δημοτικού καθώς και να εξεταστεί η εισαγωγή του στην Δ/θμια Εκπ/ση σε συνεργασία με τον οικείο Δήμο.
- Σε περιοχές που δεν υπάρχουν Κολυμβητήρια να εξεταστεί η δυνατότητα υλοποίησής του μαθήματος σε άλλες πιστοποιημένες πισίνες, των οποίων η καταλληλότητα θα οριστεί με ευθύνη των Δήμων και σε συνεργασία με τις Δ/νσεις Εκπ/σης. Στα μικρά νησιά να μπορεί ο εκπαιδευτικός Φυσικής Αγωγής του σχολείου, εφόσον το επιθυμεί, να διδάξει το αντικείμενο της κολύμβησης (όλοι οι πτυχιούχοι Σ.Ε.Φ.Α.Α. δύνανται).
- Οικονομικά θέματα:
  - Να υπάρχει δυνατότητα μεταφοράς πιστώσεων σε περίπτωση καθυστέρησης των διαδικασιών.
  - Σε κάθε περίπτωση, χρειάζεται έγκαιρη ενημέρωση των Περιφερειών από τις Δ/σεις Π/θμιας Εκπ/σης (από τον προηγούμενο Ιούνιο), ώστε η διαδικασία των διαγωνισμών για τις μετακινήσεις των μαθητών να μην καθυστερεί την έναρξη των μαθημάτων.
  - Να αυξηθεί η χρηματοδότηση για τις δαπάνες μετακίνησης, το υλικό κ.λπ.

7. Η Φυσική Αγωγή στην προσχολική ηλικία

Στο πρόγραμμα σπουδών του νηπιαγωγείου¹⁴ συμπεριλαμβάνεται η Φυσική Αγωγή με σκοπό να βοηθήσει τα παιδιά να αγαπήσουν το δραστήριο παιχνίδι, να αποκτήσουν μια πλατιά κινητική βάση εμπειριών, να μάθουν κανόνες και να αναπτύξουν συμπεριφορές που θα τους επιτρέψουν να ενταχθούν αρμονικά στη σχολική ζωή. Το “δραστήριο παιχνίδι” που προσφέρει μια “πλατιά κινητική βάση εμπειριών” μπορεί να περιλαμβάνει παιχνίδια (κινητικά, αθλητικά, ομαδικά, μιμητικά), χορό, κολύμπι, πεζοπορικές διαδρομές σε χαρακτηρισμένες περιοχές, κ.ά., και μπορεί να πραγματοποιείται σε καθημερινή βάση¹⁵, ώστε να ανταποκρίνεται στις συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για καθημερινή κίνηση. Τα αναβαθμισμένα προγράμματα σπουδών στις Σ.Ε.Φ.Α.Α. περιλαμβάνουν την προσχολική ηλικία και πλέον οι φοιτητές κάνουν την πρακτική τους άσκηση και σε πολύ μικρά παιδιά στο πλαίσιο εξωσχολικών προγραμμάτων. Οι εκπαιδευτικοί Φυσικής Αγωγής μπορούν να επιλέγουν προγράμματα που ανταποκρίνονται στην νηπιακή ηλικία και να δημιουργούν ελκυστικά παιχνίδια, ενδιαφέρουσες δραστηριότητες μουσικοκινητικής και ψυχοκινητικής αγωγής συμμετοχικού και συμπεριληπτικού χαρακτήρα, ενδυναμώνοντας παράλληλα, την αυτοεκτίμηση και την αυτοεικόνα του νηπίου. Μέσω αυτών των προγραμμάτων οι εκπαιδευτικοί Φυσικής Αγωγής μπορούν, σε συνεργασία με τις/τους νηπιαγωγούς, να διδάξουν κινητικές δεξιότητες, να ενισχύσουν τα νήπια σε θέματα ομαδικότητας, συνεργασίας, επίλυσης προβλημάτων και κοινωνικής αλληλεπίδρασης¹⁶ και να συμβάλλουν στην ομαλή τους μετάβαση από τη μία εκπαιδευτική βαθμίδα στην άλλη¹⁷.

Προτάσεις

Το μάθημα της Φυσικής Αγωγής στο βασικό ωρολόγιο πρόγραμμα μπορεί και πρέπει να υλοποιείται από εκπαιδευτικό Φυσικής Αγωγής, με καθημερινή παρουσία του στο Νηπιαγωγείο και σε συνεργασία με την/τον εκπαιδευτικό προσχολικής Αγωγής. Ως το πλέον κατάλληλο λόγω της πολυεπίπεδης παιδαγωγικής του διάστασης, μπορεί και πρέπει να τεθεί σαν βάση του σχεδιασμού των νέων δραστηριοτήτων, όπως τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων που προτείνονται για το Νηπιαγωγείο, το Δημοτικό και την Α΄ Γυμνασίου.

Σημαντική είναι επίσης η συμμετοχή των νηπίων σε προγράμματα Κολύμβησης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης όπως «Το νηπιαγωγείο πάει Θάλασσα», ή η συνέχεια άλλων, όπως το «Παιδί και

14 .Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου (2011): Φυσική Αγωγή, Εκπόνηση Π.Σ. Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Οδηγίες για τον εκπαιδευτικό «Εργαλεία Διδακτικών Προσεγγίσεων», ΕΣΠΑ 2007-13

15 .Hinkley, T., et al., (2008), *Preschool children and physical activity: a review of correlates*, American Journal of Preventive Medicine.

16 .Βενετσάνου, Φ (2014), *Γυμνάζοντας παιδιά προσχολικής ηλικίας*, Αθήνα, Εκδόσεις Σάλλο.

17 .Σαμουηλίδου,Ε. (2015), *Η Φυσική Αγωγή στην Προσχολική Εκπαίδευση*, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις ΧΑΡΙΣ ΜΕΠΕ.

Θάλασσα» καθώς και η συνεργασία Γονέων και Νηπιαγωγείου όπως το πρόγραμμα «Αθλητισμός και Οικογένεια».

8. Υπεύθυνοι Φυσικής Αγωγής και Σχολικού Αθλητισμού

Τις τελευταίες δεκαετίες η διοικητική δομή της Φυσικής Αγωγής συνεχώς συρρικνώνεται ενώ τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των στελεχών της παραμένουν και ενισχύονται, αποδεικνύοντας με τον τρόπο αυτό την πολυπλοκότητα, την ποικιλία και την αναγκαιότητα της συγκεκριμένης υπηρεσίας για την εκπαιδευτική διαδικασία.

Οι περιορισμοί του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου¹⁸ για τις προϋποθέσεις επιλογής και το εργασιακό ωράριο των Υπεύθυνων Φυσικής Αγωγής και Σχολικού Αθλητισμού (Υ.Φ.Α.ΣΧ.Α.), η μη αναγνώριση διοικητικής προϋπηρεσίας και η απουσία οικονομικών κινήτρων (επιμίσθιο), είχαν ως συνέπεια τη μειωμένη ή μηδενική συμμετοχή σε αρκετές Διευθύνσεις Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης της χώρας (π.χ. στην Δ.Π.Ε. Δυτικής Θεσσαλονίκης επί τρία χρόνια δεν εκδηλώθηκε κανένα ενδιαφέρον).

Προτάσεις

A. Τροποποίηση της με αριθμ. πρωτ. 222180/ΓΔ4/ΦΕΚ 5933/ Β'/31-12-2018 Υ.Α. ως προς τα εξής (συνδυαστικά ή εν μέρει):

Προϋποθέσεις επιλογής - Κίνητρα

- Υποψήφιοι μπορούν να είναι εκπαιδευτικοί του Κλάδου ΠΕ11 που υπηρετούν με απόσπαση στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης.
- Σε περίπτωση άγονης προκήρυξης η θέση να επαναπροκηρύσσεται, με δικαίωμα υποβολής αίτησης σε εκπαιδευτικούς ΠΕ11 με οργανική σε άλλη Διεύθυνση Εκπαίδευσης.
- Να θεσπιστεί μοριοδότηση διοικητικής προϋπηρεσίας όπως επί μακρόν συνέβαινε σε αντίστοιχες θέσεις στο παρελθόν.
- Να οριστεί επιμίσθιο
- Κρίνεται σημαντικό και επιβεβλημένο κατά την διαδικασία επιλογής, λόγω της ιδιαιτερότητας του αντικειμένου της Φυσικής Αγωγής, να μετέχει ως καθ' ύλην αρμόδιος και ο οικείος Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου ΠΕ11, εφόσον αυτός

18 .Υ.Α. 222180/ΓΔ4 (ΦΕΚ 5933/31-12-2018)

εποπτεύει τους Υ.Φ.Α.ΣΧ.Α. στην άσκηση του εκπαιδευτικού και του επιστημονικού τους έργου¹⁹.

Ωράριο: Σχετικά με το ωράριο, στην Υ.Α. 222180/ΓΔ4 (ΦΕΚ 5933/τ.Β'/31-12-2018) (Υπουργείο Παιδείας, Αριθμ. 222180/ΓΔ4, 2018, σ. 70117) αναφέρεται ότι οι Υ.Φ.Α.ΣΧ.Α. εργάζονται σύμφωνα με το ωράριο διοικητικών υπηρεσιών της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης παρότι η υπηρεσία τους θεωρείται διδακτική, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. στ) και υποπερίπτωση εε) του ν.4547/2018 (ΦΕΚ 102/τ.Α'/12-06-2018) και οι δραστηριότητες τους είναι απόλυτα συνυφασμένες με τη λειτουργία των σχολικών μονάδων. Αντίστοιχα, για τους υπευθύνους των Εργαστηριακών Κέντρων Φυσικών Επιστημών στην Υ.Α. 222076/ΓΔ4 (ΦΕΚ 5394, σελ.70127), που εκδόθηκε την ίδια ημέρα με την Υ.Α. 222180/ΓΔ4 (ΦΕΚ 5933/τ.Β'/31-12-2018) (Υπουργείο Παιδείας, Αριθμ. 222180/ΓΔ4, 2018, σ. 70117), όπως και για τους Υπεύθυνους Πολιτιστικών, Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Αγωγής Υγείας προβλέπεται ότι εργάζονται από την 1η Σεπτεμβρίου έως 10η Ιουλίου κάθε σχολικού έτους εξαιρουμένων των επισήμων αργιών και των σχολικών διακοπών Χριστουγέννων και Πάσχα. Προτείνεται η αντίστοιχη τροποποίηση του ωραρίου των Υ.Φ.Α.ΣΧ.Α.

Β. Τροποποίηση του Ν.4547/2018

Ως προς την ιεραρχική διάρθρωση της υπηρεσίας, ο Υ.Φ.Α.ΣΧ.Α., λόγω των αυξημένων αρμοδιοτήτων που έχει, είναι λειτουργικότερο να υπάγεται διοικητικά στον αντίστοιχο Διευθυντή Εκπαίδευσης και επιστημονικά στον οικείο Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου ΠΕ11.

Γ. Δημιουργία νέας διοικητικής δομής Φυσικής Αγωγής

Τα ειδικότερα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των Υ.Φ.Α.ΣΧ.Α., όπως αυτά ορίζονται με την ΥΑ 222180/ΓΔ4/27-12-2018 (ΦΕΚ 5933Β/2018) είναι πολλαπλά, σύνθετα, και ποικίλα. Η απρόσκοπτη εκτέλεση των καθηκόντων αυτών απαιτεί σημαντική υποστήριξη σε τεχνικό και διοικητικό επίπεδο. Για το λόγο αυτό και για την ουσιαστική αναβάθμιση της Φυσικής Αγωγής και του Σχολικού Αθλητισμού προτείνεται η προσθήκη Τμήματος Στ' «Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού» στο Οργανόγραμμα των Δ/σεων Εκπαίδευσης (ΠΔ 18/2018 Αρ. 51-52 ΦΕΚ 31^Α/23-2-2018) με προϊστάμενο τον/την Υ.Φ.Α.ΣΧ.Α. και η στελέχωσή του από εκπαιδευτικούς κλάδου ΠΕ11 της οικείας Δ/σης. Το Τμήμα να υπάγεται διοικητικά στον Δ/ντή Εκπαίδευσης και να εποπτεύεται στην άσκηση του εκπαιδευτικού και επιστημονικού του έργου από τον οικείο Σ.Ε.Ε. ΠΕ11. Αντίστοιχο Τμήμα, να υπάρξει και στην Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

¹⁹ .Ν. 4547/2018 άρθρο 15 παρ.3